

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

THAILAND
PROFESSIONAL
QUALIFICATION
INSTITUTE
(Public Organization)

สคช. ก่อตั้งเมื่อ
25 มีนาคม
ปี 2554

พระราชกฤษฎีกา

จัดตั้งสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

(ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง

1. ดำเนินการศึกษาวิจัยและพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มวิชาชีพในการจัดทำมาตรฐานอาชีพ
3. รับรองมาตรฐานอาชีพของต่างประเทศและนำมาใช้เป็นมาตรฐานอาชีพตามพระราชกฤษฎีกานี้
4. ให้การรับรององค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ
5. เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ
6. ติดตามและประเมินผลองค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพรวมทั้งระบบคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความโปร่งใสและยุติธรรม
7. ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา ศูนย์หรือสถาบันฝึกอบรม สถานประกอบการ หน่วยงานอื่น ทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้มีการเผยแพร่และการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพและการจัดให้มีการฝึกอบรมตามมาตรฐานอาชีพตามพระราชกฤษฎีกานี้

บทบาทและเป้าหมายของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ

ภาคการศึกษา

สถาบัน

คุณวุฒิวิชาชีพ

ภาคธุรกิจและ
อุตสาหกรรม

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

- ขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้ (Knowledge Based Economy)
- เชื่อมโยงการทำงานกับโลกการศึกษาด้วยระบบคุณวุฒิวิชาชีพ และส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอนและฝึกอาชีพตามระบบฐานสมรรถนะ
- มาตรฐานวิชาชีพของผู้ประกอบอาชีพมีนัยสำคัญอย่างยิ่งต่อขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (Nation Competitiveness)
- พัฒนามาตรฐานอาชีพ สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระดับภูมิภาค
- พัฒนาสมรรถนะกำลังคนให้มีมาตรฐานเทียบเท่ากับสากล

ภารกิจหลัก (Core Mission) ของ TPQI

สู่ ผลลัพธ์ สำคัญยิ่ง (Ultimate Outcome)

Outcome

1. เชื่อมโยงระบบคุณวุฒิวิชาชีพสู่คุณวุฒิการศึกษา ผ่านความร่วมมือในการนำมาตรฐานอาชีพไปพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน
2. ส่งเสริมให้กลุ่มนักเรียนนักศึกษาได้รับการรับรองทั้ง 2 คุณวุฒิ ทั้งคุณวุฒิการศึกษา และคุณวุฒิวิชาชีพ
3. ผู้ประกอบการได้บุคลากรที่มีสมรรถนะตรงกับที่ต้องการ สามารถลดค่าใช้จ่ายในการสรรหา และฝึกอบรม
4. สร้างความก้าวหน้าในสายอาชีพให้กับบุคลากรในอาชีพ แม้ไม่มีคุณวุฒิการศึกษา

ระบบคุณวุฒิ Qualification System

การพัฒนาคนเพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการพัฒนาตนเองทุกรูปแบบ

Formal Education ->Non – formal Education ->Vocational Educated & Training ->Experience

เรียนรู้ – ฝึกฝน

สร้างประสบการณ์

ประเมิน – รับรอง

ประกอบอาชีพ- สร้างรายได้

กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ 8

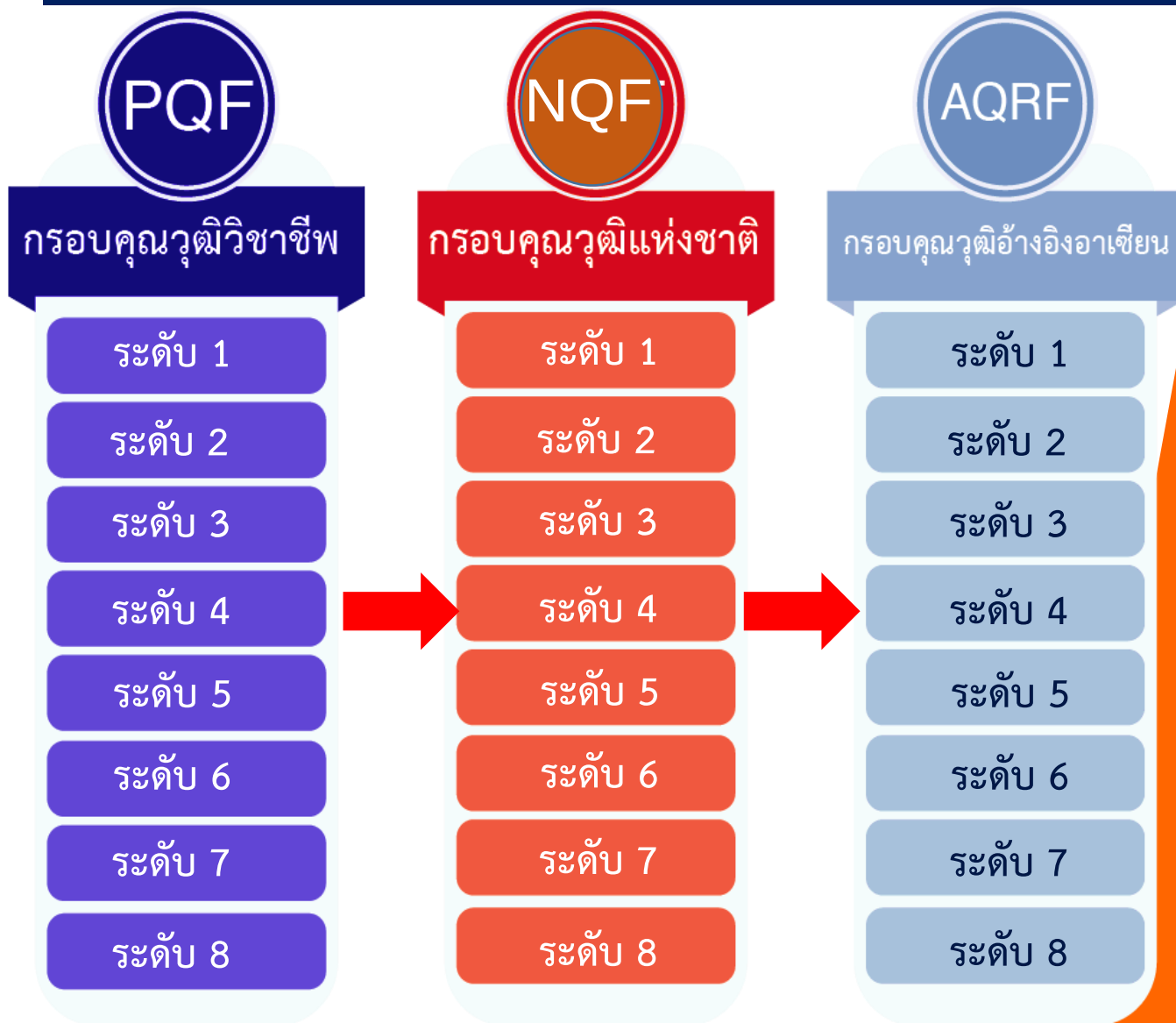
ระดับ

กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ

ถูกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นเกณฑ์ในการกำหนดระดับคุณวุฒิวิชาชีพที่กำหนด โดยระดับสมรรถนะตามมาตรฐานอาชีพ โดยกรอบคุณวุฒิวิชาชีพในแต่ละระดับ จะอธิบายถึงกฎเกณฑ์ ความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติที่พึงประสงค์ ขอบเขต ความรับผิดชอบ ผลผลิตที่พึงจะได้จากการปฏิบัติงาน นวัตกรรม และระดับความยากง่ายของการทำงาน

การเทียบเคียงระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ
กับ กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

8 ระดับ

แนวทางการเชื่อมโยง/เทียบเคียงสู่กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ

คุณวุฒิการศึกษา			กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ	มาตรฐานอาชีพ	
ขั้นพื้นฐาน	อาชีวศึกษา	อุดมศึกษา		กรอบคุณวุฒิวิชาชีพ	มาตรฐานฝีมือแรงงาน
		ปริญญาเอก	ระดับ ๘	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๘	มรช.๖
		ปริญญาโท	ระดับ ๗	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๗	มรช.๕
	ปริญญาตรี (ทล.บ.)	ปริญญาตรี	ระดับ ๖	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๖	มรช.๔
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	อนุปริญญา	ระดับ ๕	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๕	มรช.๓
			ระดับ ๔	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๔	มรช.๒
ม.ปลาย+ทักษะอาชีพ	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		ระดับ ๓	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๓	มรช.๑
ม.ปลาย			ระดับ ๒	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๒	มรช. ๒
ม.ต้น			ระดับ ๑	คุณวุฒิวิชาชีพชั้น ๑	มรช. ๑

อ้างอิงจาก (ร่าง) กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง, สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

กลไกเชื่อมโยง/การเติมเต็ม เพื่อเทียบเคียง/เทียบโอนระหว่างคุณวุฒิการศึกษากับมาตรฐานอาชีพ

- การทดสอบ วัด และประเมินผล
- การศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการศึกษาในระบบ นอกกระบบ ตามอัธยาศัย
- การเทียบโอนประสบการณ์จากการทำงาน/การฝึกฝนและปฏิบัติงานจริงจากการทำงาน
- การสะสมหน่วยการเรียนรู้ (Credit Bank)

การศึกษาต่อเนื่อง/การศึกษาตลอดชีวิต

ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ

กระบวนการจัดทำโครงการมาตรฐานอาชีพ

ยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายของรัฐ

จัดประชุม stakeholders ประจำปี

การขออนุมัติแผนงานและงบประมาณ
โครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพประจำปี
ต่อคณะกรรมการ สคช.

Focus group

จัดจ้าง
ที่ปรึกษา

บริหาร
โครงการ

เสนอคณะกรรมการรับทราบ

ประกาศ
ราชกิจจานุเบกษา

การมีส่วนร่วมในการจัดทำ
มาตรฐานอาชีพ

ประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
ในอาชีพ

คณะทำงาน

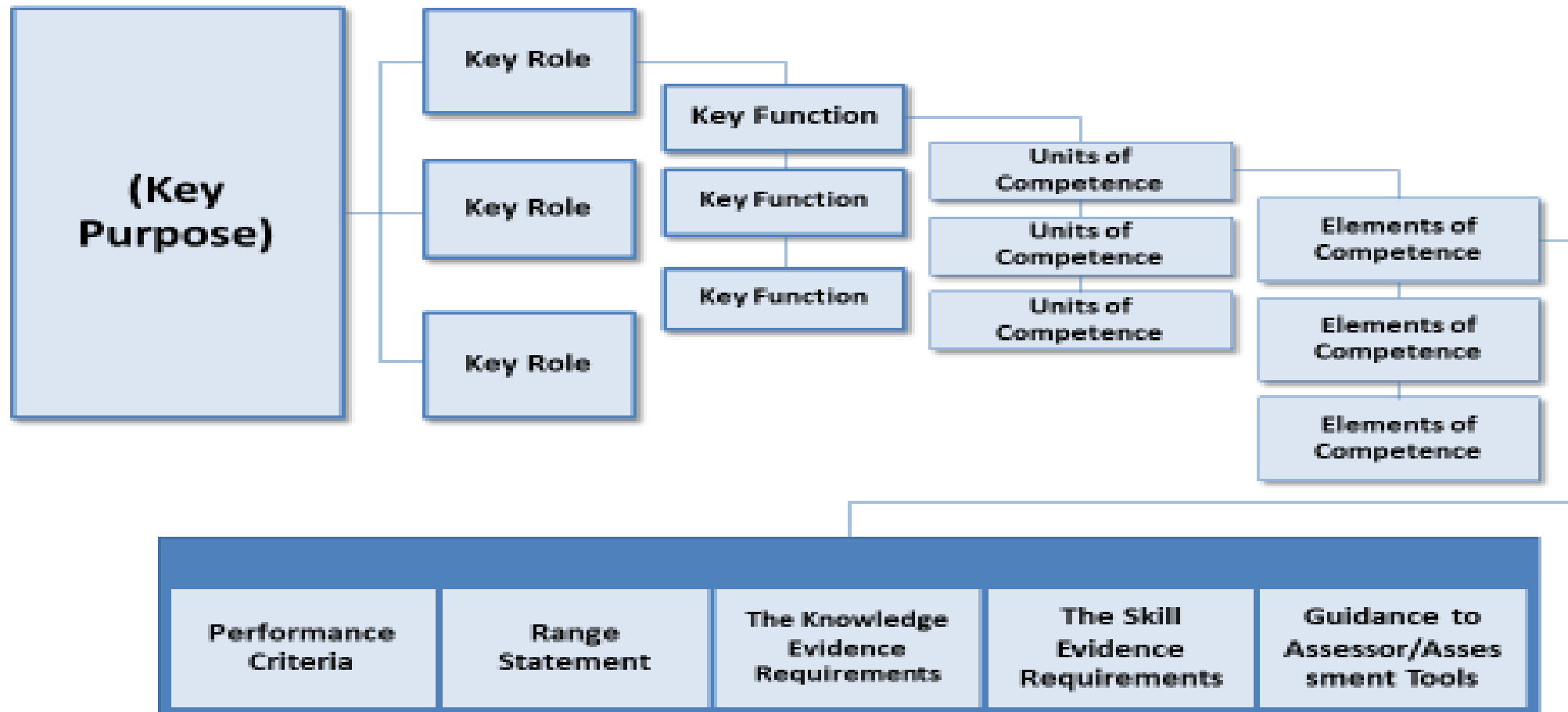
คณะรับรอง

ประชาพิเคราะห์

การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

Functional Analysis

1

จัดทำคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ
รวมถึงเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะ

สาขาวิชาชีพที่จัดทำแล้วเสร็จ

52 สาขาวิชาชีพ

692 อาชีพ

1,700 ชั้นคุณวุฒิ

2

องค์กรที่มีหน้าที่รับรองสมรรถนะ
ของบุคคลตามมาตรฐานอาชีพ

3

การประเมิน
สมรรถนะของบุคคล
ตามมาตรฐานอาชีพ

มีผู้เข้ารับการประเมิน
สมรรถนะของบุคคลตาม
มาตรฐานอาชีพแล้ว

มากกว่า 100,000 คน

จัดทำคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ รวมถึงเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะ 52 สาขาวิชาชีพ ที่จัดทำแล้วเสร็จพร้อมประเมิน

1. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมปิโตรเลียมและปิโตรเคมี (4 อาชีพ 8 ชั้นคุณวุฒิ)
2. สาขาวิชาชีพธุรกิจจัดดอกไม้ (2 อาชีพ 6 ชั้นคุณวุฒิ)
3. สาขาวิชาชีพธุรกิจเสริมสวย (2 อาชีพ 8 ชั้นคุณวุฒิ)
4. สาขาวิชาชีพขนส่งชุมชน (2 อาชีพ 5 ชั้นคุณวุฒิ)
5. สาขาวิชาชีพกิจกรรมบริการเพื่อเสริมสร้างสุขภาพร่างกาย (5 อาชีพ 12 ชั้นคุณวุฒิ)
6. สาขาวิชาชีพการท่องเที่ยว การโรงแรม ภัตตาคารและร้านอาหาร (12 อาชีพ 57 ชั้นคุณวุฒิ)
 - : สาขาผู้ประกอบการอาหาร (4 อาชีพ 14 ชั้นคุณวุฒิ)
 - : สาขางานโรงแรม (5 อาชีพ 29 ชั้นคุณวุฒิ)
 - : สาขางานท่องเที่ยว (3 อาชีพ 14 ชั้นคุณวุฒิ)
7. สาขาวิชาชีพบริการสุขภาพ (4 อาชีพ 12 ชั้นคุณวุฒิ)
8. สาขาวิชาชีพธุรกิจภาพถ่าย (11 อาชีพ 22 ชั้นคุณวุฒิ)
9. สาขาวิชาชีพแมคคาทรอนิกส์ (4 อาชีพ 10 ชั้นคุณวุฒิ)
10. สาขาวิชาชีพธุรกิจบริการทำความสะอาด (1 อาชีพ 5 ชั้นคุณวุฒิ)
11. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมการผลิตแม่พิมพ์ (20 อาชีพ 73 ชั้นคุณวุฒิ)
12. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมการพิมพ์ (11 อาชีพ 40 ชั้นคุณวุฒิ)
13. สาขาวิชาชีพการผลิตอาหารและเครื่องดื่ม (7 อาชีพ 42 ชั้นคุณวุฒิ)

A man in a dark suit and tie is holding a laptop. The laptop screen displays a blue background with white silhouettes of people standing on a grid. Overlaid on the scene is a complex digital network of white lines connecting various circular nodes. Some nodes contain icons like a globe, a person, or a server. The background is a solid dark blue.

-

จัดทำคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ รวมถึงเครื่องมือในการประเมินสมรรถนะ 52 สาขาวิชาชีพ ที่จัดทำแล้วเสร็จพร้อมประเมิน (ต่อ)

31. สาขาวิชาชีพการออกแบบแฟชั่น (3 อาชีพ 15 ชั้นคุณวุฒิ)
32. สาขาวิชาชีพบริการการศึกษา (6 อาชีพ 12 ชั้นคุณวุฒิ)
33. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมเซรามิกและเครื่องเคลือบ (38 อาชีพ 46 ชั้นคุณวุฒิ)
34. สาขาวิชาชีพธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ (10 อาชีพ 38 ชั้นคุณวุฒิ)
35. สาขาวิชาชีพบริการทางการเงิน (1 อาชีพ 3 ชั้นคุณวุฒิ)
36. สาขาวิชาชีพความปลอดภัยในการทำงาน (2 อาชีพ 6 ชั้นคุณวุฒิ)
37. สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม (24 อาชีพ 56 ชั้นคุณวุฒิ)
38. สาขาวิชาชีพรักษาความปลอดภัย (9 อาชีพ 14 ชั้นคุณวุฒิ)
39. สาขาวิชาชีพวิศวกรรมชีวการแพทย์ (4 อาชีพ 10 ชั้นคุณวุฒิ)
40. สาขาวิชาชีพการจัดการของเสียและสารอันตราย (10 อาชีพ 36 ชั้นคุณวุฒิ)
41. สาขาวิชาชีพธุรกิจทดสอบและตรวจสอบ (6 อาชีพ 12 ชั้นคุณวุฒิ)
42. สาขาวิชาชีพอุตสาหกรรมพลาสติก (25 อาชีพ 65 ชั้นคุณวุฒิ)
43. สาขาวิชาชีพออกแบบผลิตภัณฑ์ (8 อาชีพ 25 ชั้นคุณวุฒิ)
44. สาขาวิชาชีพพลังงานและพลังงานทดแทน (17 อาชีพ 36 ชั้นคุณวุฒิ) สาขาการจัดการพลังงาน
45. สาขาวิชาชีพการผังเมือง (1 อาชีพ 3 ชั้นคุณวุฒิ)
46. สาขาวิชาชีพธุรกิจดนตรี (7 อาชีพ 23 ชั้นคุณวุฒิ)
47. สาขาวิชาชีพการเดินทาง (11 อาชีพ 32 ชั้นคุณวุฒิ)
48. สาขาวิชาชีพธุรกิจสาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ
49. สาขาวิชาชีพไฟฟ้า (3 อาชีพ 6 ชั้นคุณวุฒิ)
50. สาขาวิชาชีพผลิตชิ้นส่วนยานยนต์
51. สาขาวิชาชีพสาขาวิชาชีพธุรกิจจัดการพื้นที่สีเขียว
52. สาขาวิชาชีพศิลปะการแสดงและการบันเทิง

มาตรฐานสมรรถนะเพื่อสนับสนุนการสร้างเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล

Digital Literacy

มาตรฐานสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัล

1. ระดับพื้นฐาน

2. ระดับการทำงานเบื้องต้น

3. ระดับประยุกต์ในการทำงาน

Digital Government

มาตรฐานสมรรถนะด้านการใช้ดิจิทัลสำหรับ
ข้าราชการและบุคลากรภาครัฐ

บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ

- ด้านการพัฒนามาตรฐานอาชีพและระบบคุณวุฒิวิชาชีพ
- ด้านองค์กรรับรองฯ (หน่วยงานประเมิน) รวมถึง การขับเคลื่อนการประเมินสมรรถนะ
- ด้านการพัฒนาระบบ **E-Training** ร่วมกับภาคการศึกษา

พัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพสู่สากล

1. การจัดทำมาตรฐานอาชีพ
2. พัฒนารอบคุณวุฒิวิชาชีพ
3. ระบบประกันคุณภาพ
4. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพ (Capacity Building)
5. แลกเปลี่ยนความรู้ในเรื่องเครื่องมือประเมิน
6. ปรับมาตรฐานอาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับภูมิภาคและสากล
7. การประเมินสมรรถนะและการเทียบโอนประสบการณ์
8. มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะ

AUT
UNIVERSITY

giz

RMIT
UNIVERSITY

ITP

IPA

VICTORIA
UNIVERSITY OF WELLINGTON

KANGAN
INSTITUTE

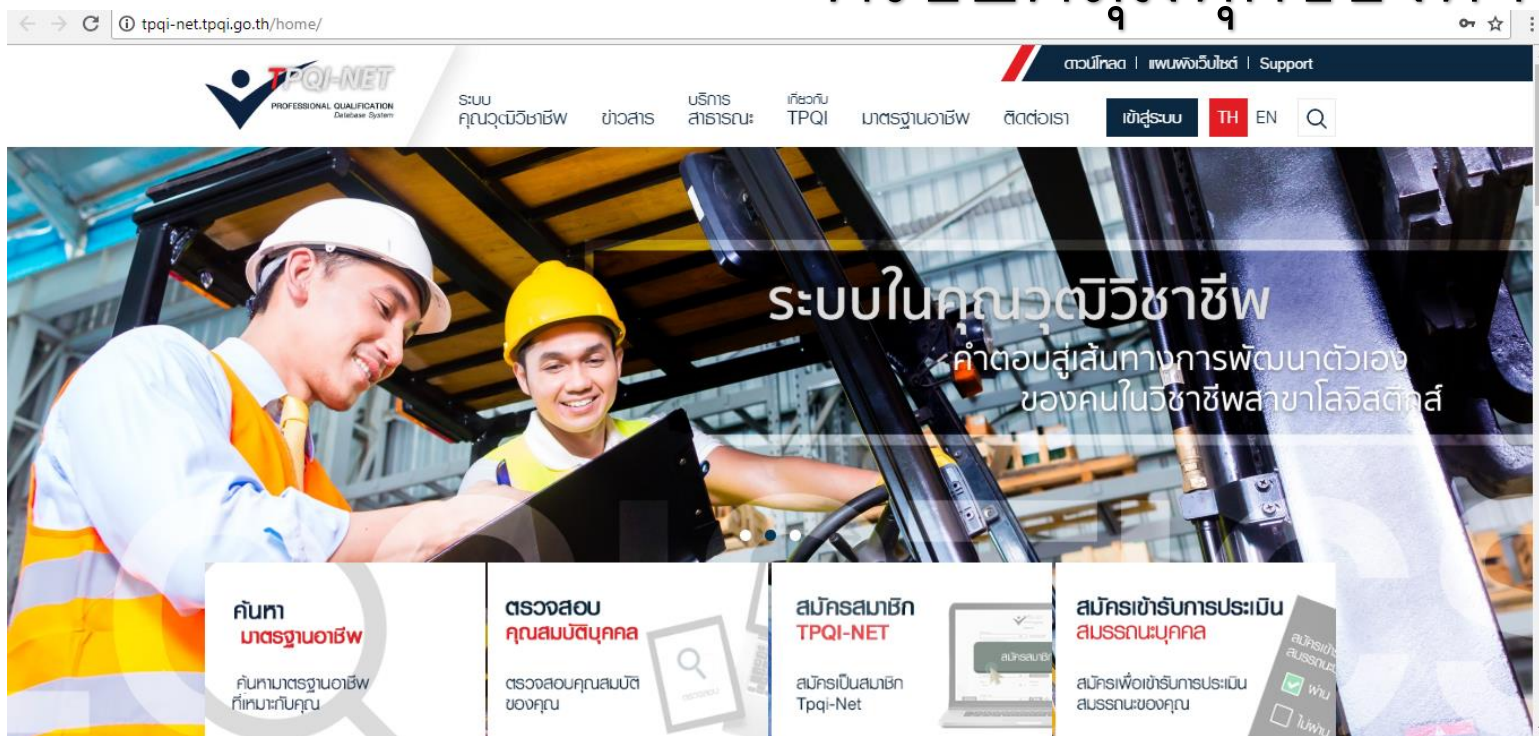
BNSP
BADAN NASIONAL SERTIFIKASI PROFESI

BIBB

การเป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับระบบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ

พัฒนาระบบฐานข้อมูล เพื่อรองรับการให้บริการ
tpqi-net.tpqi.go.th ครอบคลุมทุกช่องทาง

www.tpqi.go.th

สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

Call Center : 063-373-3926

ประโยชน์ของมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

ผู้ประกอบการ นายจ้าง

สรรหาบุคลากรที่มีสมรรถนะ
ตรงกับงาน

ใช้มาตรฐานอาชีพเป็นฐาน
Benchmarking ภายใน
หรือกับองค์กรอื่น

กำหนดค่าตอบแทน
ตามสมรรถนะ

ประเมินผลงาน และ
ส่งเสริมฐานะการงาน
ของลูกจ้าง

พัฒนาผลิตภาพ สมรรถนะของลูกจ้าง

พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมในองค์กร

พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์และบริการ

บริหารองค์กรได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ยกระดับมาตรฐานการทำงาน

ลดต้นทุนการผลิต

ประโยชน์ของมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

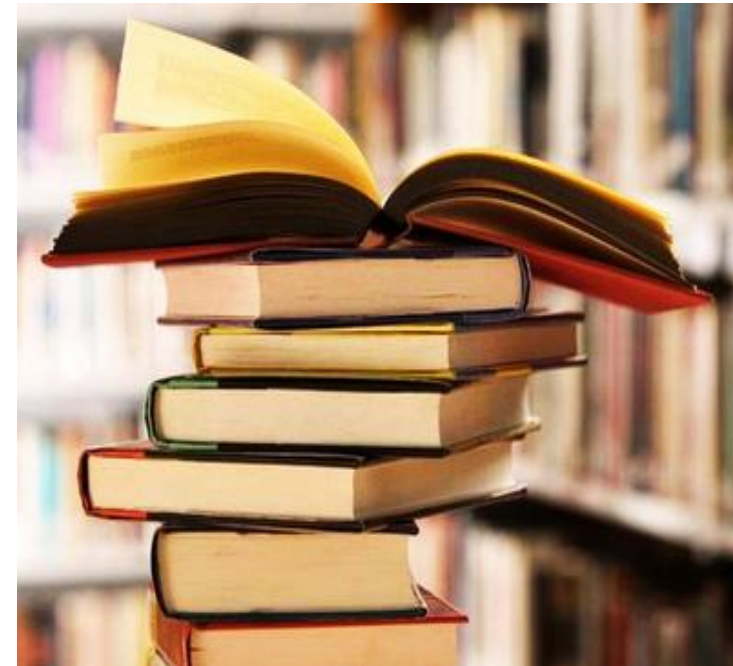
สำหรับหน่วยงานการศึกษาและผลิตกำลังคน

พัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและฝึกอบรม บนพื้นฐาน
สมรรถนะมาตรฐานอาชีพ

ใช้มาตรฐานอาชีพในการพัฒนาสื่อการสอน
รูปแบบการอบรม และการประเมินที่หลากหลาย

กำหนดคุณวุฒิที่เหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐาน
อาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ

พัฒนาระบบการประเมินสอดคล้องกับสมรรถนะ
การทำงานจริง

ผลสัมฤทธิ์ที่คาดว่าจะได้รับ

Workforce Mobility

- ตอบโจทย์ตามที่คุณประกอบการต้องการ
- ผู้ประกอบอาชีพมีสมรรถนะเป็นที่ยอมรับในระดับสากล
- สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพและได้รับค่าตอบแทนตรงตามสมรรถนะ
- การสร้างโอกาสในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้กับประเทศ
- สนับสนุนการพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- ค่านิยมทางการศึกษาเปลี่ยนไปให้ความสำคัญกับการเรียนในสายวิชาชีพเพิ่มขึ้น
- นักเรียนนักศึกษาได้รับ 2 คุณวุฒิ ทั้งคุณวุฒิการศึกษาและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพและได้รับค่าตอบแทนตรงตามสมรรถนะ

คุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ กับการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม

1

สถาบันการศึกษาประหยัด้งบประมาณ
ในการดำเนินการด้านหลักสูตรฐานสมรรถนะ
โดยเฉพาะหลักสูตรฐานที่ตอบโจทย์การ
พัฒนาอาชีพสู่ Thailand 4.0

คิดเป็นมูลค่าเฉลี่ย

306,875 บาท/แห่ง

2

เกิดคุณค่าในการประกอบอาชีพกับผู้ผ่านการประเมินสมรรถนะ
ที่ไม่มีวุฒิการศึกษาในบางสาขาวิชาชีพ มีความภาคภูมิใจกับคุณค่า
ของทักษะและประสบการณ์ที่เรียนรู้มา เช่น ผู้ประกอบอาหาร ชนส่งชุมชน
ช่างทำผม เป็นต้น ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่สถาบันจะไม่ทิ้งไว้ข้างหลัง

3

ผู้ประกอบการสามารถใช้คุณวุฒิวิชาชีพในการพิจารณา
คัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานได้อย่างเป็นระบบ

จาก "รายงานโครงการประเมินผลการดำเนินงานความคุ้มค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม
จากการดำเนินงานของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ในรอบระยะเวลา 5 ปี" โดย บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น จำกัด

การศึกษาและวิจัยของสถาบัน เกี่ยวกับคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ

4

ลดขั้นตอนการทดสอบบุคลากรก่อนเข้าทำงาน

ลดค่าใช้จ่ายถึง 750-2,500 บาท/คน

คิดเป็นมูลค่ารวม

5,479,850 บาท

5

ลดค่าใช้จ่ายในการอบรมและพัฒนาบุคลากร

เพื่อให้เป็นไปตามสมรรถนะที่ต้องการ

ลดค่าใช้จ่ายถึง 4,000-25,800 บาท /คน

คิดเป็นมูลค่ารวม

391,821,583 บาท

6

ลดค่าใช้จ่ายในการสรรหาคนใหม่

ลดค่าใช้จ่าย 1,500-1,000 บาท/คน

คิดเป็นมูลค่ารวม

11,214,945 บาท

จาก "รายงานโครงการประเมินผลการดำเนินงานความคุ้มค่าและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสังคม
จากการดำเนินงานของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) ในรอบระยะเวลา 5 ปี" โดย บริษัท ทริส คอร์ปอเรชั่น

THANK YOU

สคช. เชี่ยวชาญ
สถานสร้างมาตรฐานอาชีพ

<http://www.tpqi.go.th>

<http://tpqi-net.tpqi.go.th/tpqi>

